

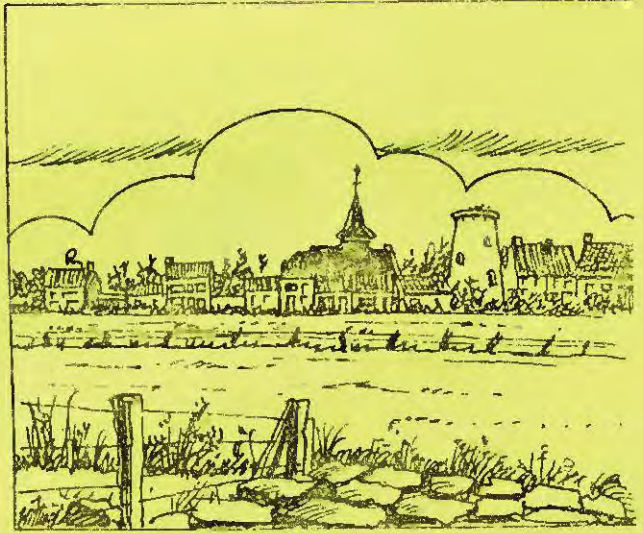
10
07
82

'T SCHORRE

KONTAKTBLAD VAN DE HEEMKUNDIGE KRING STONE

5de JAARGANG DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT

nr. 3

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER:

VANDEWALLE PAUL
ALBATROSSTRAAT, 15,
8400 OOSTENDE

ADRES:

Archief

INHOUD

Voorwoord	P. Vandewalle
De reis naar Dover	R. Defever
Het hoekje van de archivaris	R. Decrop
De Heemkring organiseert een zoektocht	P. Verkepinck
Klasseringsaanvraag voor de molen	R. Decrop
Schorretochten - uitnodiging	W. Lievens
De Schorrewaagen	P. Vandewalle
Met de zomer in zicht	A. Dyserinch
Oude gebruiksvoorwerpen	H. Devos
Een zwarte dag in de geschiedenis van Stone	J. Declercq

Samenstelling :

A. Vanbarys
R. Defever
W. Lievens

VOORWOORD

Niemand zal het willen geloven, en toch is het waar : op Pinksterzondag trokken welgeteld 755 mensen naar de Ridderzaal van het Vossenhol om er werken van 30 Steense kunstenaars te bewonderen. Tijdens het ganse weekend kwamen meer dan 1500 mensen langs, van een succes gesproken !

Wij zijn heel dankbaar voor zoveel belangstelling, vooral als men weet hoe warm het buiten en... binnen was.

Bij deze tentoonstelling hoeven veel woorden van dank gezegd te worden, maar om niemand te vergeten wil ik geen namen noemen, alleen maar zeggen dat bestuursleden en andere leden van onze Heemkring zich belangeloos en vrijwillig hebben ingezet voor het opstellen en afbouwen van de tentoonstelling en voor het bewaken van de tentoonstelde werken.

Een week na de tentoonstelling kwam de Paardezegening en voor de tweede maal richtten wij een Rommelmarkt in te Stene-Dorp. Hef was niet zo'n succes als vorig jaar, de reden dient gezocht in het feit dat de aankondigingen wat laat zijn verschenen. Volgend jaar beter.

Tijdens de Rommelmarkt kon men onze schorrewagen bewonderen. Hij werd in een nieuw kleedje gestoken, maar daarover vertellen wij verder iets meer.

Iedere woensdag- en zaterdagmiddag van de maanden juli en augustus zal de Heemkring geleide schorretochten organiseren. Wij vertrekken om 14h30 (na de aankomst van de stadsbus) en de tocht duurt ongeveer 2 uur. Ook bij slecht weer wordt er gereden, gezien de wagen van een zeil voorzien wordt. Onze leden en vooral hun familieleden en gasten die eens naar de kust overwaaien zijn van harte welkom. Kinderen betalen 150 Bf, de volwassenen 200 Bf, maar de leden krijgen een vermindering. Voor groepen kunnen speciale tochten ingelegd worden, maar daarvoor moet contact opgenomen worden met het Vossenhol of 't Pannkeltje.

Reservatie is meer dan gewenst, ook voor de gewone tochten.

Wat staat er verder op het programma ?
Op zaterdag 14 augustus wordt een zoveelste Avondmarkt
gehouden op Stene-Dorp. De Heemkring zal er ook aanwezig
zijn met één of twee standen.

P. Vandewalle

DE REIS NAAR DOVER

vroeg uit de veren
rap in de kleren
in 't ochtendrood
naar de boot

de zon streelde het
zachtglooiend watervlak
■ tussen thee en toast
zocht Hugo naar zijn kroost

daar aangeland
nabij het keienstrand
werden we gestart
en liepen links
tot aan de markt

van dan af aan
is 't wel gegaan
winkel, museum of kasteel
van 't goede teveel !

terug naar moeders schoot
bijna de verkeerde boot
toch goed aangekomen
zijn we blijven nadromen

Met dank aan Robert Decrop voor de goede organisatie.

R. Delever

HET HOEKJE VAN DE ARCHIVARIS.

Elke tweede zondag van de maand, van 10u30 tot 12u30, is er open deur bij de Heemkring 't Schorre Steene in Gasthof Vossenhol. Bibliotheek en Archief van de Heemkring is ter inzage en de museum - verzameling te bezichtigen.

Aanwinsten bibliotheek :

B98 = B7	- Ostendiana II	VVF Oostende
B99 = B8	- Ostendiana III	"
B100	- World Industrial Archaeology	Kenneth Hudson
B111	- Coste nde's Epos	Robert Lanoye
B112	- La Compagnie d'Ostende	Max Servais
B113	- Evenementenkalender van het Brabantse Volksleven	Dienst Folklore v.d. prov. Brabant
B115	- Kapelletjes - gemeente Lichtervelde	E.H. FL. Claerhout
B116	- Vademecum v.z.w.	Monique Soumeryn - Kestemont
B117	- 75 jaar Sint Lodewijkschool Stene	
B132	- Ridder van ter Doest	L. Dendooven
B133	- Nauwkeurige beschrijving der oude en beroemde zeestad Oostende/Bouwens	Jos Jacobus
B138	- Jaarboek 1978	Heemkring Ter Ceure
B139=B9	- Het oude Oostende en zijn 3-jarige belegering	Edw. Vlietinck
B141	- Male - Burcht en Abdij	Jong Christ. Onthaal voor Toerisme
B144	- De Ibis Story	Robert Caelus
B146	- Almanak - Deel 1	Custos

Zie ook: Kontaktblad 4° jaargang nr 2

Neem deel aan de grote

? **ZOEKTOCHT** ?

van de heemkundige kring

'T SCHORRE

Inschrijving: leden : 150 fr.

niet-leden : 200 fr

in gasthof 't Vossenhol.

van nu tot 25 september 1982

Prijzuitreiking: op Zo 26 september

om 18u in 't Vossenhol.

→ 1° prijs : een boerenherp.

Imlichtingen :

in 't Vossenhol en 't Panukkelkje.

Heemkundige Kring

Heemkring 't Oostende Landschap v.z.w.
p/a Pockodey H.
Secretaris
Welkerijstraat 2
8400 - Oostende

Ministerie van Nationale Opvoeding
en Nederlandsche Cultuur
Jozef II straat 50
1040 - BRUSSEL

Oostende, 15 Februari 1942.

Geachte Heer Minister,

Mogen wij U vragen onze aanvraag tot het klasseren van de molen van Stene - Dorp te willen aanvaarden.

Wij zijn van oordeel dat de enige nog bestaande molen op het grondgebied van de Stad Oostende enkel door klassering ten volle kan beschermd worden.

Wij zijn de mening toegedaan dat de restauratie van de molen een stap zal zijn tot het terugwinnen en instandhouden van het landelijk karakter van Stene - Dorp.

Met hoogachting,

Pockodey H.
Secretaris

Vindewalle P.
Voorzitter

- Bijlagen :
Inventariseringsfiche
Enkele historische gegevens.
- Afschriften aan :
Rijkdienst voor Monumenten - en Landschapsorg.
Gouverneur van de Provincie West Vlaanderen.
College van Burgemeester en Schepenen van de Stad Oostende.

→ MET DE ZOMER IN ZICHT.

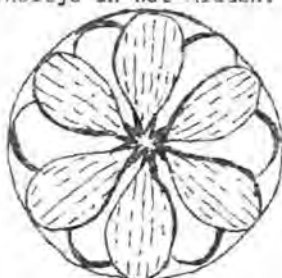
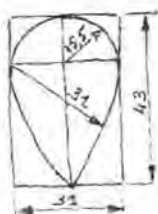
HET ZELFGEMAAKTE FEESTTAFELKLEED VOOR DE BARBECUE - AVOND.

Toebehoren :

Twee gekleurde rollen rekpapier uit een goede kwaliteit.

Werkwijze :

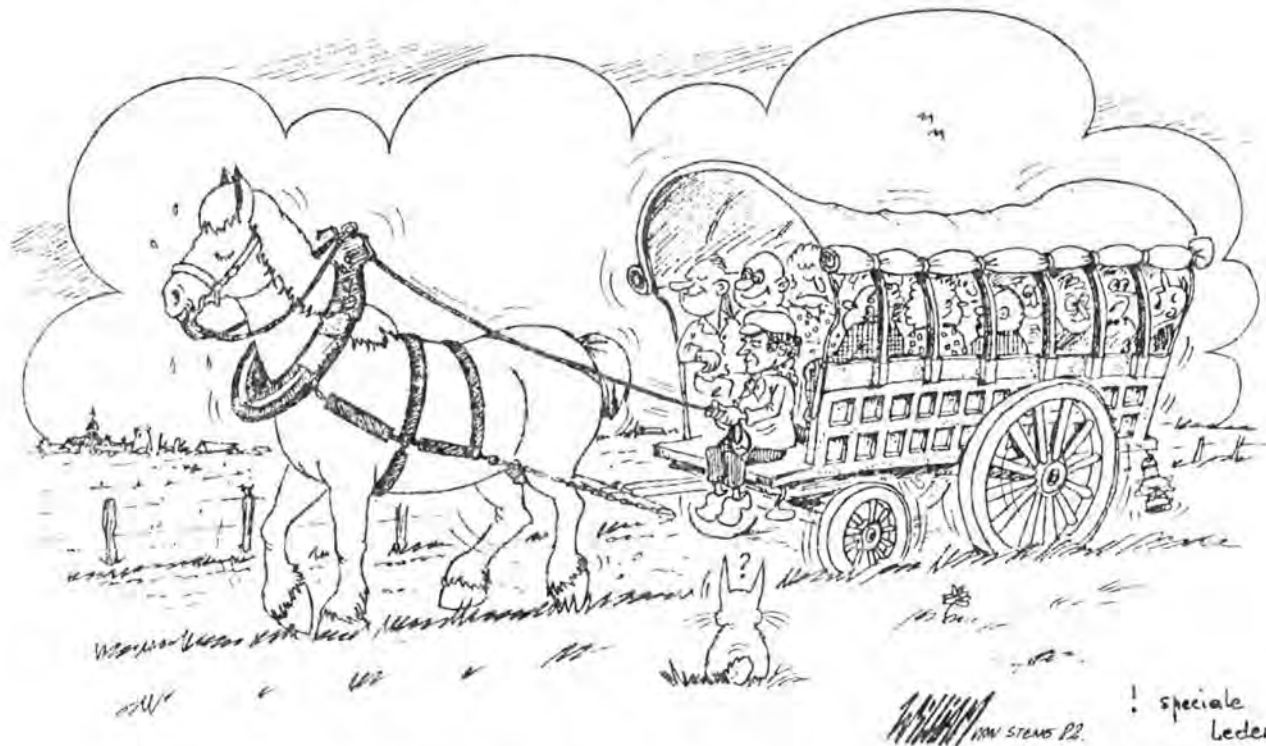
Op uw witte tuintafel of tafelnap maak je zes druppelvormen uit rekpapier (bvb. donker rose), alsook een cirkelvorm en zes licht rose. Je legt ze als volgt : eerst de lichtgekleurde, daarna de donkerere bovenop en het cirkeltje in het midden. (zie figuur)

Dat geeft een prachtig bloemeffect. In het midden plaats je een potje, overtrokken met aluminiumfolie, met daarin brem of dennetakjes en kaarsen op donkergroene mousse . De kaarsen zijn in dezelfde kleur als de tafelversieringen.

Je kunt natuurlijk met andere kleuren combineren. Als ge nu een donkergroen tafelkleed hebt, neem dan bvb. lichtgeel of okergeel. Bij een donkerblauw tafelkleed geef ik de voorkeur aan turkoois blauw met lichtgeel. De kleuren gebruik je naar eigen smaak. En de tafel is meteen mooi versierd. Smakelijk !

SCHORRETOCHTEN

Schorretochten ingericht door de Heemkring "t Schorre Steeno".

Tijdens de maanden juli en augustus richt de heemkring tochten met paard en wagen in, iedere woensdag en zaterdag om 14 u 30. Duur van de tocht: 2 uur. Prijs: volwassenen 200 fr.; kinderen 150 fr. Vertrekpunt: kerk van Steeno-Dorp. Voor groepen kan op andere dagen een tocht ingelozd worden. Reservatie gewenst: Gasthof "Vossenhol", Steeno-Dorp, tel.: 70 01 99.

! speciale
ledenprijs
voor leden.

DE SCHORREWAGEN

Wij noemen hem zo bij gebrek aan een betere naam.

Wie denkt dat het een gewone boerenwagen is, komt mis uit. De wagen die wij nu in bedrijf hebben, is in feite geen echte boerenwagen, maar een voederswagen. Deze wagens onderscheiden zich van de andere door het feit dat zij gevoerd worden met bladveren. Dit heeft natuurlijk het voordeel dat de eventuele passagiers wat meer comfort hebben bij het rijden.

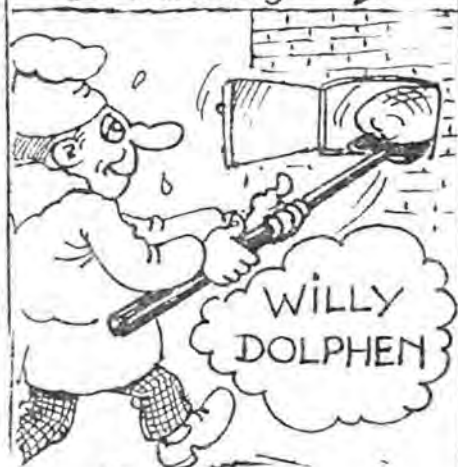
Wij hadden de wagen reeds verleden jaar gebruikt, maar toen hadden wij gezien dat er een en ander moest hersteld worden. Goed, de koppen bij elkaar gestoken en maar aan het restaureren gegaan.

Wij mochten de wagen bij Frans Verkempinck brengen en mochten daar gebruik maken van het aanwezige materiaal. Het begon met de vloer, deze was ver rot, en kŕulde op door de vochtigheid. Nadat deze vloer uitgebroken was, werden enkele dwarsbalkjes, die de vloer normaal moeten schragen, hersteld en verstevigd en werd een nieuwe vloer aangebracht, ditmaal in een materiaal dat beter aan de weersomstandigheden weerstand kan bieden.

De grote problemen begonnen toen besloten werd een huif of "wyte" aan te brengen. De bestaande hoepels waren en te laag en in te slechte staat om nog te kunnen gebruikt worden. Dus maar nieuwe hoepels maken. Deze werden dan ook op een deskundige manier gemaakt : door het aan elkaar lijmen van vele smalle latjes en deze dan in een boogvorm te klemmen met een hele reeks houtschroeven kon men een mooie houten hoepel bekomen. Er waren zes van die hoepels nodig om de huif te kunnen dragen. Zij werden zo gemaakt, dat een persoon van gemiddelde grootte gemakkelijk onder' de huif kan staan.

De laatste karwei was het schilderen van deze wagen. Gezien deze wagen in zijn zestigjarig bestaan reeds vele lagen verf had gekregen, was het nodig om alle lagen eerst weg te branden en dan een nieuwe laag aan te brengen. Gelukkig dat er nog spuitinstallaties bestaan, anders waren wij nog aan het verven ! Zo, de schorrewagen is klaar voor een verder bestaan tot zeker het jaar 2000, en ... wat verder komt zien wij dan wel .

BAKKERIJ

ORHOUTSTEENWEG, 394,
8400 OOSTENDE
TEL.: 80.37.67

LEO DE VLAM

OOSTENDESTEENWEG, 165,
8000 BRUGGE

TEL. 050 316884

DECORATIE-RESTAURATIE

PLAATSEN VAN ALLE

WEEFSELS EN MUURBEHANG

GORDIJNEN EN RAILS

VLOERBEKLEDING

GARNIEREN VAN

ZETELS; EN...

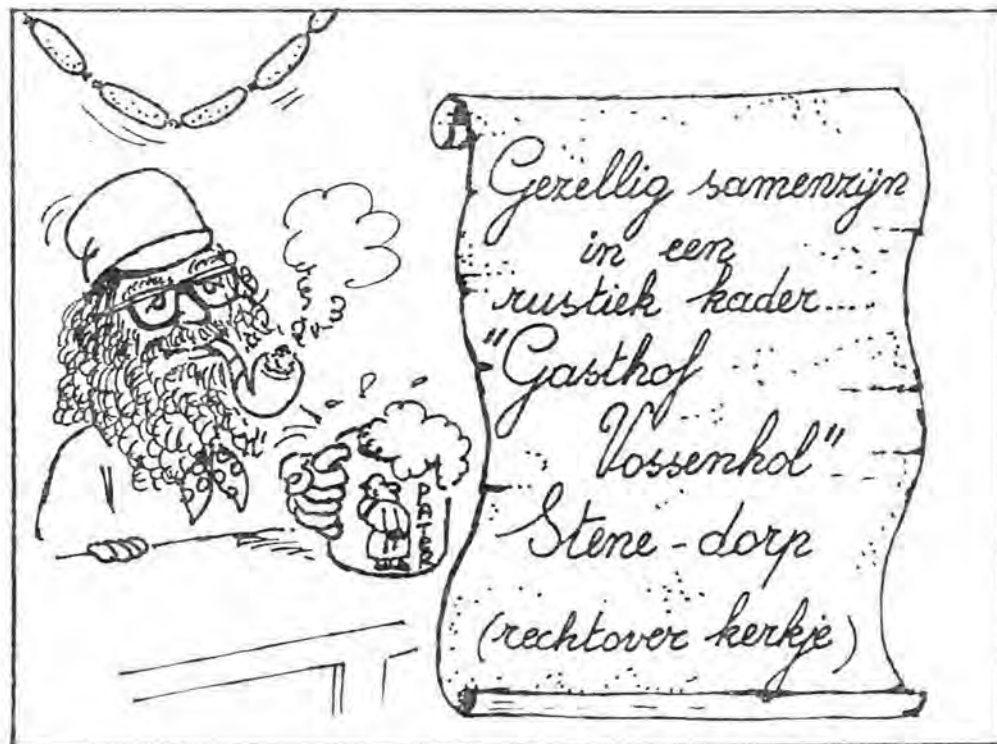
GESCHENKEN

PANNEKOEKEN-EN WAFELBAKKERIJ VAN "STEENEDORP"

UIT
SYMPATHIE

OUDE GEBRUIKSVORWERPEN

GEREEDSCHAP VOOR HET SNIJDEN VAN SCHROEFDRAAD IN HOUT.

Samenstelling :

Fig. A. : - gegoten stuk (ingewikkelde vorm), met verstelbaar beiteltje in V-vorm (x) en rond gat als geleidstuk, \varnothing 12 mm. op het einde een rond gat met schroefdraad in.

- ingegoten geschrift : BREVETTES S.G.D.G. 12.

Fig. B. : gesmeed stalen stuk, \pm 10 cm., met opgeschoven houten handvat.; op het uiteinde ingekerfde tanden en ingeslagen cijfers 33.

Gebruik :

Fig. A. : om buitenschroefdraad te snijden op een houten, rond stuk van \varnothing 12 mm.
het meest toegepast om biljartstokken in- en uit elkaar te schroeven ; zo zijn ze kleiner om weg te bergen.

Fig. B. : om binnenschroefdraad te snijden in een houten, rond gat.
het meest toegepast zoals bij fig. A.

Werking :

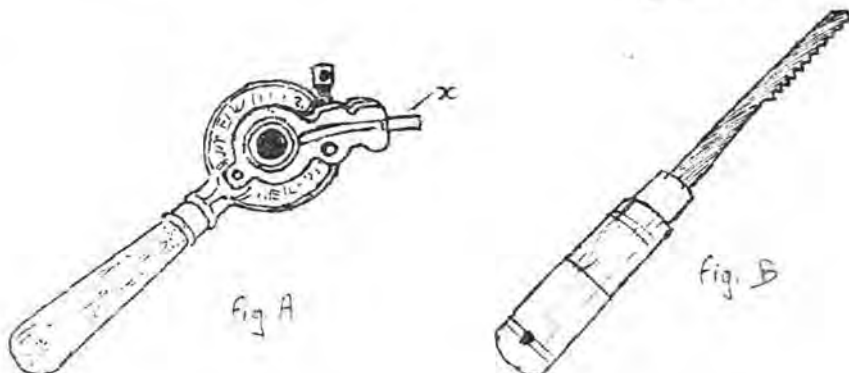
Fig. A. : De houten cylinder wordt op het einde vast gemaakt en het werkstuk er met de hand rondgeschroefd. Na een paar draaibewegingen wordt het V-beiteltje iets naar vóór geschoven tot men een diepe en volledige schroefdraad bekommt. Het testen gebeurt door het stuk hout in de verder liggende metalen schroefdraad te schroeven

Fig. b. : De binnendraad wordt gesneden door het doorboorde stuk hout te laten draaien (draailbank of zo) en het voorwerp geleidelijk in het gat te bewegen tot men een volledige schroefdraad bekommt. Om dit werk tot een goed einde uit te voeren, is toch nog veel ervaring en vakmanschap vereist.

N.B. :

Deze gereedschappen zijn te bezichtigen in het Gasthof Vossenhol.

H. De Vos

EEN ZWARTE BLADZIJDE IN HET DAGBOEK VAN STENE.

Het verleden van Stene wordt niet enkel gekenmerkt door rozegeur en maneschijn. Verplaatsen wij ons even vijfenveertig jaar terug, meer bepaald naar 16 november 1937.

Een driemotorig Sabena vliegtuig van het type Junkers 52 vertrekt die dag rond 13.00 u. uit Frankrijk met elf mensen aan boord. Er zijn drie bemanningsleden en acht passagiers, waaronder vijf leden van de Duitse hoge adel, behorende tot het huis van Hessen. Ludwig van Hessen, die ook tot die familie behoorden was werkzaam in de Duitse ambassade te Londen. Hij zou daar in het huwelijk treden met Miss Margaret Geddes. Te Stene moest het vliegtuig een tussenlandig maken om twee Gentenaars op te pikken.

Even vóór drie uur in de namiddag, hoort men rond het vliegveld van Stene het motorengeronk van de JU-52. De zichtbaarheid is wegens de mist beperkt tot ongeveer honderd meter en de piloot heeft moeilijkheden om zich te oriënteren. Mist is ook de reden waarom niet te Brussel, de normale landingsplaats werd halt gehouden. Te Stene heeft een Gentse sportvlieger even te voren trouwens ook de grootste moeite gehad om te landen. Om de Ju-52 toe te laten de landingsstrook te vinden, schiet het havenpersoneel vuurpijlen af. Volgens een getuigenverklaring is de eerste pijl op tijd vertrokken, de tweede ging echter niet af, "...daar het lucifertje, dat er het vuur moest aansteken, uitging ; en de derde vuurpijl vertrok te laat."

De piloot is volledig op zichzelf aangewezen en duikt de mist in. Op het laatste nippertje bemerkt hij een hindernis en zwenkt naar rechts. Hij raakt met de rechtervleugel de 50 meter hoge schoorsteen van de Briqueteries Nationales, een steenfabriek die aan de Oude Stationsstraat gelegen was.

De vleugel knapt af, en met een enorme knal stort de romp wat verder neer. Vrijwel onmiddellijk schiet deze in brand. Een twintigtal arbeiders, die op dat moment in het bedrijf aanwezig zijn, komen toegesnel om hulp te bieden. Men hoort kreten van de slachtoffers, doch geen hulp kan nog baten : de hitte is veel te groot om het vliegtuig te benaderen. De brandweer heeft na een half uur het vuur onder controle en dan begint het werk van een aantal deskundigen.

's Avonds worden vier grote schijnwerpers op het wrak gericht en de rijkswacht houdt de kijklustigen op afstand. Wegens de vervorming van de kajuit zal men wachten tot de volgende morgen om er bij kaarlichte dag de verkoolde lijken te kunnen uithalen. Met het oog op de bruiloft had de familie van Hessen heel wat kostbare juwelen meegenomen. Om alles terug bijeen te krijgen wordt een beroep gedaan op de stadswerklui. Gedurende meer dan een week zullen zij de grond zeven op de plaats van het onheil. Alle vondsten worden zorgvuldig bekeken en verpakt door het parket van Brugge.

Bij het uithalen van de wrakstukken op woensdag 17 november worden ook de lijken geborgen. De piloot blijkt een gebroken schedel te hebben, waardoor men mag aannemen dat hij op slag dood was toen het vliegtuig crashte en hij niet meer van het vuur te lijden heeft gehad. Heel de voormiddag heeft men gewerkt om alle slachtoffers uit het wrak te halen. Ze worden allen overgebracht naar het stedelijk hospitaal van Oostende? Daar komen een aantal vooraanstaanden de stoffelijke overschotten groeten, waaronder minister van transport Marcel-Henri Jaspas en Von Neurath, de eerste secretaris van de Duitse ambassade te Brussel.

Diezelfde voormiddag zijn in Londen prins Ludwig van Hessen en Miss Margaret Geddes tijdens een sobere plechtigheid in het huwelijk getreden. Koning George VI van Engeland en Hitler zenden rouwtelegrammen. In de namiddag varen de jonggehuwden met de maalboot naar Oostende, waar zij rond 19.30 u. aankomen.

Ze worden hier verwelkomd door onder andere gouverneur Baels, Von Neurath en Von Richthofen. De donderdagmorgen legt ook een ordonnansofficier van prins Karel bloemen neer in de tot rouwkapel omgebouwde zaal van het hospitaal. Ten teken van rouw worden de vlaggen op alle stadsgebouwen halfstok gehangen.

Donderdagnamiddag 18 november worden de stoffelijke resten in stoet van het hospitaal naar het station Oostende-kaai gebracht, vanwaar ze met een speciaal ingerichte spoorwagen vertrekken naar Darmstadt om er begraven te worden.

Aan de bemanning worden posthuum eretekens toegekend door de koning. Bij de begrafenis worden ze door minister Jaspar op de kisten gelegd.

Vermelden wij hier nog dat bij het gerechtelijk onderzoek de schuld voor de ramp volledig aan de mist zou worden toegeschreven. Na de tweede wereldoorlog is de verantwoordelijke voor het vliegveld van Stene voor de rechtbank gedaagd, doch hij werd volledig vrijgesproken.

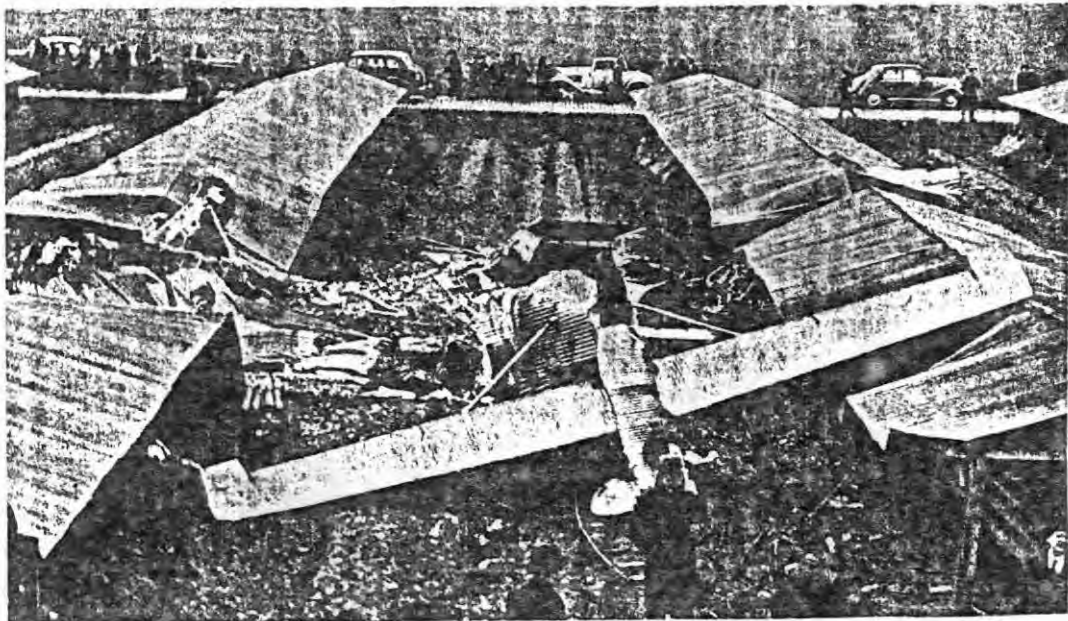
Tot slot geven wij een lijst van de slachtoffers :

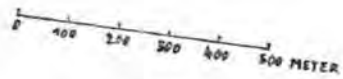
- Antoine Lambotte (27/06/1900), een van de meest ervaren piloten van de Sabena, met ongeveer 1 00 000 km. vlucht achter zijn naam ;
- Maurice Courtois (03/05/1905), boordwerktuigkundige was sinds een jaar in dienst bij de Sabena ;
- Groothertogin Eleonore van Hessen (17/091871), weduwe van groothertog Ernst Ludwig van Hessen ;
- Georg van Hessen (08/11/1906), erfgroothertog en zoon van voorgaande ;
- Cecilia, prinses van Griekenland en Denemarken (22/06/1911) , echtgenote van voorgaande ;
- Ludwig (25/10/1931) en Alexander (14/04/1933), kinderen van voorgaande ;

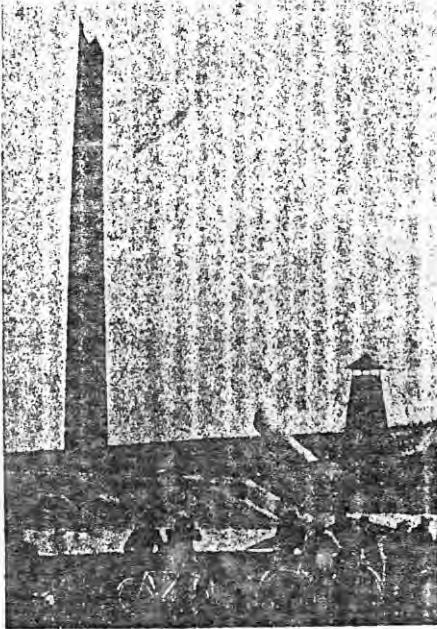
- Baron Joachim Riedesel zu Eisenbach (11/05/1910),
een vriend van de familie van Hessen ;
- Lina Hahn (08/081896) , kinderopvoedster en
gezelschapsdame van de groothertogin ;
- Arthur Martens (28/03/1897), een Duitse ingenieur.

Het valt op dat men een pasgeboren kind gevonden heeft tussen de verkoolde lijken, terwijl men hiervan in de registers van de burgerlijke stand geen sporen terug gevonden heeft. De mensen van het parket, die de aangifte van overlijden van de slachtoffers hebben gedaan, hebben zich blijkbaar de moeite niet getroost om ook daarvan aangifte te doen. Als bij wonder werden op de begane grond geen dodelijke slachtoffers gemaakt.

Jos Declercq

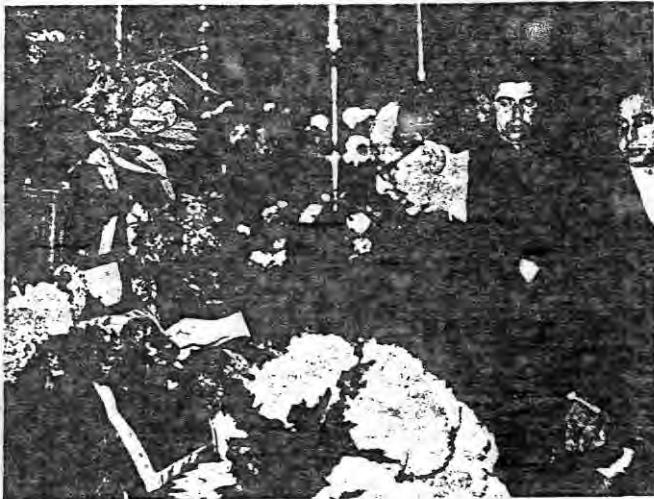

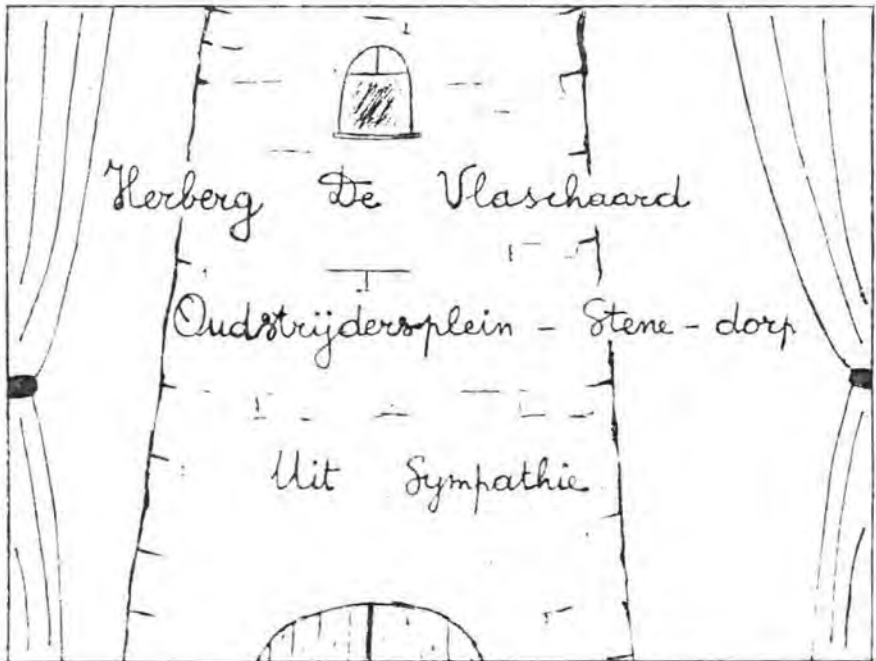
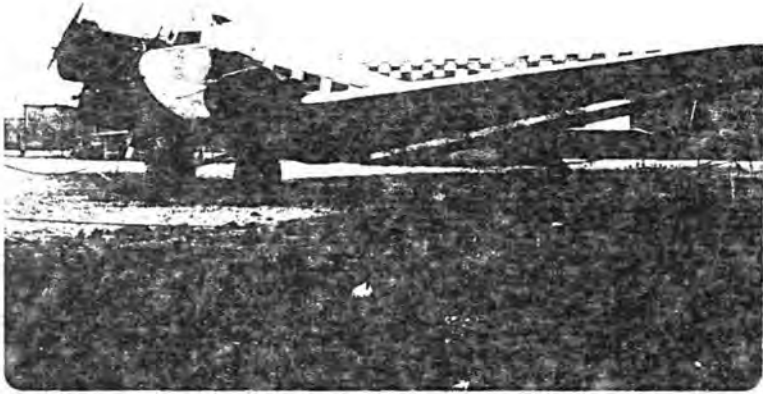
Een beeld van de schoorsteen
waartegen het vliegtuig te
pletter vloog.

Prins Ludwig van Hessen en
Margaret Geddes.

Bij de begrafenis van de bemanning speldt minister Jaspar
eretekens op de kisten.

BAKKERIJ - BANKETBAKKERIJ

Cappon G.

- SPECIALITEIT: • BRUIN REGIEMBROOD
• OVENKOEKEN
• ROGGEBROODJES

NIEUWE DOKSTRAAT, 15, - OOSTENDE TEL.: 70 50.28

